

# דפי עיון

"ליהודים היתה אורה" אמר רבי יהודה:  
אורה - זו תורה.  
ובך הוא אומר:  
"כי נר מצוה ותורה אור" (מגילה ט"ז)

## במפרשים

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה  
משואות-רצחק

י"ל ע"י מ. מושקוביץ \* משואות-רצחק 79858, ד.ב. שדה-גה \* טל': 08-8581440 \* פקב: 08-8503835

שנת תשס"ג

פרשת בלק

### א. ספורנו עם פירוש הרב י. קורמן.

פרק בני פסוקים ז, ט, י"ג

(ז) וישא קשלו. אפר אותו הקשיל  
שראה כנבאחונו. ויאמר: מן אדם.  
אמר שקפר הקשיל ספר את עצמו.  
(אמר) כי הנדאת הקשיל היתה אידן מן  
אדם נהנה בלק וכו'.

(ט) הן עם לקדו. לקדו. הם  
לקדו. וישבו ארץ. כסוף העת.  
קאמר זה קדו וקדו. (כתיב לו יבא).  
ואין אביל להקדוים.

(י) הטה נפשי מזה לקדו. לה פמה  
נפשי עתה. אף שתהיה מיתה  
מיתה לקדו. שתזכר אהיה לתי  
זה. ויהי אהיה עמרו. ובלקו שתהיה  
אחרתי וצאצאי מעי קמו ישראל. כי  
אמנם קמו של אדם וקצאי תלמי  
נקראים אחרתו. כמו יהיה אחרתו  
לקדוים. נהלים קמ. יט. [הן] ולא  
לאחרתו. (ויאל יא. ד.)

11. יפה הוא שראו את דמסלים והבית  
אורם... כי בחוללה הנה המסל שראה יאמר  
בארז ויבטו לעיל יבטו. בלומר: את המסל  
עצמו לא ילמה לנו חזונה. אלא פירשו  
(הוכח) על דיו בלעם. 12. ויהא משלו  
האמר בחוב: שכב עמי. דק אצל בלעם  
והוא דבר הרג. ואלו בעמד ספרו הדין  
לא מציעו אלא לטאת או לזכר משל; בלי  
ייאמרין. ובקבל. דק אצל פטר יבתי פצו  
ויוברו הו. לאמר. כאשר יודעו מציון את  
ליכוד הנה שבעל סר בידם. ואלו לאמר  
פצו את ההכחה של חנה שבנתם (עם  
רובין ספרים). הליך הדין דק אצל משת.  
כידוע ובצוק הענין הו שיראמר אצל  
בלעם הוא כבוד בעל סה. כבוד לאמר אצל  
משה הוא תורה שבכתב. ובאפ"ל.

13. נב ליוסא יחי ונב ליוסא דין כלשון  
הכהן. ונאק שוביט אפי שטיש ביהוה. 14.  
מפוש לבדו לא במשטח של כרה (איכה)

ישבה ביהוה כלומר. בכל ועגורש מאהים  
הקיימים. אלא במשטח לבדו. כל ארוב.  
כי אינם. בליבו. בסוף הענין הוא סוף  
ההיסטוריה של האנושה הוא אחיית היסוד  
ישאר רק עם ישראל באומה. בערו שאייה  
טאז האומות ישועבו לו ללא זהות עצמיה של  
אומה. כן פירש דברו בראשית טטא. (חזק  
ההיחסות לכוהן בלעם). השם פטוק כל (בענין  
השם יעקב) הליך עקב ד סוף ההיסטוריה.  
הטהו בלשון הליכו של רבונו בתי כמלה  
ילכידו. הכריכה להטה מילה (בלמה)  
נפודים מן האומות ויכידו ובלומר. יתחדם  
בעבורה זו שלחם... ילמי שהם צעדים בינללו  
עלם באהיה העינים. וכל הענינים יהיו אכרים  
והם לבדם קיימים. ויהיה היה שולטי ויעד  
וסלכו. וכל פמפוא אומה ולשנה לה יעלית.  
שולטניה שלטי עלם וי לה ידה המלוכה דו  
לא אהבילי (ויאל וינדה). 15. על פי משל  
כמא ויכ ידוים יענטו ארץ. השם יל  
(וירשעים לא ישנו ארץ). 16. רבנו: כאמר  
יכי אעשה בלה בטיים... ואתק לא אעשה  
כתיב ויחיה סוית. גם כמא הקונה לשידור  
הערים באמות. אבל יודים יישאר. אשר  
דויהם הלאומים הרביל. יעברו את פי על יו  
הסתעבותם לישראל ויאין עמו אל  
נכרין. 17. יסח אקב. מה אדעם (פסוק ח)  
כלומר. הפיפא של פטוק ב פמק אח פמק ח  
אלה העתוים להוים כושלים בסוף ההיסטוריה.  
אי אפשרות לקלם בקלוד של משת.

18. לא שמבקש לכות. אלא שחונן לכות.  
בשני זמנים. האחד בענין שבתו. והשני בענין  
צאצאיו. כמקורו. שער הכהן לפי רבינו הוא  
כאלו טעם מסטיב ביושיו. 19. אהו ספרו  
עיש יכי ישרים יענטו ארץ (משלי ככא).  
כאשר יארץ הכינה ליארץ החייסן. כלומר  
עולם הבא (העוה יעניה לחגא). וזקאל לב  
וערין. 20. נב את נפשו כבקע להציל. ונב את  
בניו. ואם ישיב. מוכן הוא למח  
עמה. 21. וברו פתו את ספל הליך  
(ינפסיו... יאחיותי). 22. כצידה ויהי בני  
יהיה לכריחה. ובינו שאחר בני דיל בריד  
השלישי. יסח עב האב והבן. כי יוכתו יאנס  
ירשמו מן הלב (יבדו אהי יסח  
שמשין). 23. רשיו. ולא חבא הפכסיל לבנתו...  
יאחיותי אנו כסל אלא על לשון בני...  
---

21...

2/1

שאלות

1. מהי השאלה האפשרית פסוק זה ומה תשובתו?
2. מהו הקושי שבין "אחיהו" של כלצט ואיך סרשנו מארז?
3. סרשנו נותן משמעות מיוחדת לפסוק כי ומארו סרוח סקרתו ככללית. התוכל להספיד צמרתו?
4. לאור זאת לאיזו מסקנא סוא מ'יצ?
5. איך תתכן שמשם כאומה ופארות כחידים?
6. פסוק יו"ד מה פירוק מאחל כלצט לצמח?
7. נבשו ופניו מוכיצט פמשאלותיו, מה סן?
8. מהי "אחיהו"?
9. מה פירשון ככל צמ?

\* \* \*

ב. הבנת והקבלה.

פרק בג' פסוק ד'

בג' (ד) זעמח. זעם ענינו עילום וכעם וקללה לדעת המרעים, וכן נפאל כיץ פמרתם רוגז ולועז. וכלן סרשנו סונקלם חיזוכין תיכוסין. וכן פגריס חעם (סאלים פייט פייט) פמורגם סריסחל, וינע"ח סרשנו כלן לסון זעיר ומיעוט, ולל ידעמי סונעם: (ט) הן עם. כעסם עממים חין פונם עממה עמסם (כמ"י מרבותי) ירלס פמידו פלם סן לסון עמסם, וכגד פורדנו (לך כך ס"ד ג', ס"ז ב') עממלח סן "פמפשו לעוטת סגלס סמורגל כרבותי, דין סנין לי יססן לל סנין לי, סרולס לססו יסגס כחליטע, כל סנהגה פן פ"סו, ויהי סעם סמקלס סעמס סעם וסחלסם סיל כטיסכנו לכדד מודלל ועוסרם כלחי מעורב גין סמולפי סרם סגורמים לסעניח סרסם עממסם ענדחם, לזס מלות סן פס' מפוררים נחקק:

שאלות

1. איך מ'אום, כצס וקללם מולכיו יחז ומה מצרפס?
2. סרשנו מצחיק להסין ולסספיד מהי "מחמב עורדי" התוכל להספיד?
3. סאק זם דסר חיוסו או סליזי?
4. מה פירשו ל"סן" ומה מוכחותיו?
5. מה אק כן מסקנותיו מכל צמ?
6. מה פירשון ספירוש למ?

\* \* \*

ג. המשחדל.

פרק בג' פסוק ח': [ח] ספילית סמיה ציטת חיו מרדיות אותו מפעמד הסכיו ריה כאספסוריס

של נבחה, או תאמר של סגניס"מסום חיוני, ואז לא ידע דברו חלוי כרצונ, פה

סנין כן ברולה ספפת ורוא, חיה וסל לקלל כרצונ, אבל סלק לא הנבאו, כרי

דקלל ספפמד הסכיו, אלא ספפמד לספלה מן סכע.

שאלות

1. צל אקס קושי מנסס פרשנו לסייס?
2. סוצס מהי תשובתו לכך?
3. מה ספציע עם הקללות?
4. מה רצב סלק ומה סייס?

\* \* \*

לדף

ד. מלאכת מחשבת.

פרק בגי פסוק טו:

כי סראם צדקים אראני וגו' עד תפוח נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמותו:

**בר (ב)** דבר הקטן נכנס וחול ארשים אינו מזומן לקלסם כדבר גבוה רם ונשא יתנו בו עיניהם וילדקו עליו הקגלה והתאזה חבלום שינים ומדינות נפש. כי אמנם אין כפדפה חטיה אלא בדבר הסמוי פן העין, קטן וכוזי לא יתגברו העם לשמלותו. וידוע כי הדבר הקטן לא טפל לראות ממדתק אלא אם הוא נגלה כעצמו בערבה ואין סביבו דבר המעכב הראייה, וגם זה אינו שם אם לא ננים מחקום גבוה, ובל סוד שיטל הנראה נמסך להרים הדואה, כדוע בעבור כדוריות הארץ. וכזה וכו' חאלל מרג להשמיר ולהחיים רבים מנני הקברים הכונים מדות לחו בהתנשאת חסל הארץ להתחומם לשדים ולקנינים עד יקמלו בהם מתי הארץ ויאכלום ככל פה. וזה טבה לכל הדעות והגרשים הבאים עלינו בערה, לכן טנה אותו בלעם בן בעור שישראל אינם ראויים לקלסם וחי אפשר שתחיל עליהם טוה הטעם הואיל והוא פס בזוי ישסוי הדעת אדם וכוזי עם, עד שטכדה הוא למלות אל דאם מרים ואל הגבטות לראותו וגם הכים בו לפי שישראל למדו ישטן, יחיד ואין סביבו דבר המעכב הראייה ולסיק בנים לא יסתעב למחומה, ולא יתנו בו עיניהם ולא החול עליהם הקלסם. יבסוף עוד לכמותם האמתה מי טנה עמר ימקב מי טאז זה שחכב ומנס טפר ימקב, דליתו, כי קטן הוא עפר והאד במון ידעו רוח וחי האמין לו לתפארת למצור אה רוכב ישראל והוא לקטן בזוי נכבסה הרובמה, הנה אפי דלנה טנה גפוי לתיות נטיב ס' עד שלמות טוה ישרים ואמנם אחרי טוהי חכים אחרים כמותו וכאשר אמות איהה ככלכ חס כאשר הוא טקה, נכוס ולא נתעב למחומה:

אלוה

1. לאחר קריאת מקסע כולו, אמי טענים או בקוים שמאידם את טרשנו, חמיאק למירושו המיוחד?
2. אהם לאורף י' מהצות סת'חוסת אליו?
3. על אה חלם ספרכה וא'ק זה אסתדר עם סנאמר כאן?
4. סקסה מסבוב, סדירות האופייקס, אמה זה חוס ומסיוצ?
5. חוק כפי סיאורו את דסרי כלעם כאן הוא מסיף מוסר קסמ, אמי וצף אה?
6. אהם ישראל איהם ראויים לקלאהי?
7. איק הוא משרש: יופאויים לא יתחסי?
8. עכר, רופא איק זה מתכרש כאן?
9. סדיוס מהסכני נותן טרשנו ססיוס עסריו על התיחוסות על כלעם לחיו ולמותו קשר לישראל.
10. סתוכל לטכט את דעתו על טרשנו פנואיהם טרשיוס טהא אהם כאן?

\* \* \*

ה. המשתדל.

פרק בגי פסוק טו:

[ב] למה ישפוז: טאינו נחשב בכלל תגויים, כי אין לו אענה. איהו דבר טוב יד באסתו, כי אין לישקב איהו? איק אני אוסר כי לבידו יסכח המדונה נבדל פן תגויים, ועייס לא נוסה פן הדרר הטוב היסר, ולסיכח הי אלהיו טבו להעלות. דעל הדרך הזה אני ספרים ייבגותם לא יתחסי. כלונד לא טב עצמו בכלל תגויים, וכפו טמטוסכות הטילה טהא התפעל, וקרום לה פירש ולביגי (ססיהם). וזה טכרוב (דברים ל"ב י"ב) הוא סכך לפירוש זה.

ל.ל.

18

שאלות:

1. מנין לזו שאין לישראל אדמה ומכ מסקנה לכך?
2. אם ישראל יפסד מן האו"ם" מאם זה סוס ואיך?
3. איך סרשנו משרה את: "ופאויים לא יתחשב"?
4. מאם מסטוק מחזכר משרת האלניו: "מ' סרר עתנו ואין צמו אל נכר" מסייץ לרצתו?

\* \* \*

7. רשיד הירש.

פרק כג' פסוק ט"ו:

(ט) כיי מראש צורים תרי. סנקודת תספיה גמחה  
 הדבר טראה קרוב, מסקום נמוך עדין הוא נראה  
 חזוק. כדרך שמסקומה מרחקים מחקרים זה אל זה לעיני  
 הצופה ממרום, כן העבר גם בזמנים. הסתבונן בהיסטוריה  
 — תוך כדי החפלות על חקוטמו — סוקר מאוח שנים  
 במקרה אחת. אולם כשהצופה עומד על קרקע הסציאות  
 של ההווה, תרי המאורעות נראים מרחקים זה מזה. "שגרי"  
 הוא המבט למרחוק הרואה את העולם מציני אחרים (מי)  
 בראשית עמ' חסנן. הוא אומר: אני רואה את העם הזה.  
 והנה עתיד הוא להשיג את חזון ייעודי. הדבר לא יהיה  
 בעתיד הקרוב, אך במסגרת החסמתוח העמים העתיד אינו  
 דואק (השות להלן כר. כו).

שאלות:

1. מהו הקושי האפרי פסטוק עליו פונם כרשנו את סירוש?
2. על מה ואיך מסייץ האוסט של המסר?
3. סרשנו מצייר את דפריו מן האוסט מסייץ אל האוסט סרציוני-היסטורי? מאם זה חוס לזי?
4. מה "דואה" פלצט לרצתו של כרשנו?
5. איך זה מסתדר עם פסקותיו הכלליות של כרשנו?

\* \* \*

7. רמב"ן.

פרק כג' פסוק י"ז:

(יז) מי מה עשו יעקב. יאמר אני רואה אותם מראש היום שוכנים לבוד ולא אוכל למשת  
 אותם כי הם לבדם בעשר הארץ אכר לא יוכל איש לבנות את עמי ואיך... וגם רובע  
 ישראל למסנות חגולים האמבסה לא אוכל למנות. רמב"ן עליוס שירבו ולא יסעט... יהיו  
 חמיד זום לבדם ורש יעקב. בחיל הום אשכר רד יוסר ויא יעסר... היה דעת אנקלים... כולב  
 ישראל. גם נבין הוא שיתית כמקראתי ירבעז חילת... סוקלא תרביש כלאיבן כלשון ופשי  
 יהודה יצאר... ואמיתלית גבעי חיה ישירם ותתי או יתתי ליתתי לומר שתי נחלגי כן צוץ.  
 כי אחיות האדם-המזל על כן יבקש שיתית מית יהודים... הם ישראל חקראים ישורון  
 שיבלו ישימם בסוב... ותתי ארצותי כמותה בישראל אשר חלקם בחיים... ואינם בני  
 גיתנם ואבדות. מכת ללל נכואתה כיה העם האין חכם חסר בקלותי. וכי אנתנו עם לבוד  
 חלקו ועמי. לא נחצרב בחיים ולא נחצרב עמהם ואחיותנו סיכה... כבוד ישר:

שאלות:

1. איך כרשנו מססיר: "עסר יעקב" ואיך הוא מתיחס אל סיותם "סרר"?
2. מהו סירוש ל"רסר"?
3. מה מסק פלצט לקראת חותו ואיך הוא מתיחס לעם ישראל סרנין זה?
4. ארפצה דפריו פונים "כילל סקואתו פקט הסעס" החוכל ל"מנותם ול"הססיר"?

\* \* \*